Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33479

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i (Y?KÖ), yüksekö?retim kurumlar? içerisindeki kültürü sistematik ve geçerli bir ?ekilde ölçmek amac?yla 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, üniversite ortamlar?nda mevcut olan de?erleri, normlar?, davran?? kal?plar?n? ve alg?lar? belirleyerek, kurumsal kültürün anla??lmas?na ve geli?tirilmesine katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, akademik ve idari personelin alg?lad??? kültürel boyutlar? ortaya koymak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir **ölçek geli?tirme** metodolojisini takip etmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yüksekö?retim, **Yüksekö?retim Kültürü**, Üniversite Yönetimi, Örgütsel Kültür, **Psikometri**, Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

?smail Karsant?k, M. Çetin.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik ve idari personelin alg?lad??? kurumsal kültürü ölçmek için kültüre özgü, geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Y?KÖ, yüksekö?retimdeki kültürel dinamikleri nicel olarak analiz ederek, üniversite yönetimlerinin stratejik planlama ve kültürel dönü?üm çabalar?na veri temelli destek sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek, Karsant?k ve Çetin (2020) taraf?ndan yürütülen kapsaml? bir çal??ma sonucunda geli?tirilmi?tir. Çal??man?n oda??, yüksekö?retim kurumlar?n?n kendilerine özgü karma??k yap?s?n? ve kültürel özelliklerini yans?tan boyutlar? tespit etmektir.

Ölçülen Yap?

Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?n?n örgütsel kültürünü olu?turan temel bile?enleri ölçer. Bu yap?, kurumun misyonu, vizyonu, payla??lan inançlar?, de?erleri ve çal??anlar?n davran??lar?n? ?ekillendiren normlar? içerir. Yüksekö?retim kültürü, akademik özgürlük, ara?t?rma odakl?l?k, ö?renci merkezlilik ve kurumsal ba?l?l?k gibi spesifik boyutlarla karakterize edilir.

Ölçek, bu kültürel yap?y? çok boyutlu bir perspektiften ele alarak, kurum içindeki ileti?im biçimlerinden karar alma süreçlerine kadar geni? bir yelpazedeki alg?lar? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, kurum kültürünün güçlü ve zay?f yönleri bilimsel yöntemlerle

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirlenebilir.

Geçerlik

Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Ölçe?in kaynak çal??mas?, "geçerlik ve güvenirlik çal??mas?" ba?l???n? ta??maktad?r, bu da yap? geçerli?i ve muhtemelen kapsam geçerli?i üzerine derinlemesine analizler yap?ld???n? göstermektedir.

Geçerlik çal??malar?nda genellikle, ölçe?in teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yüklenimini ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü do?rulam??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale, ölçe?in bilimsel standartlara uygun olarak geçerli k?l?nd???n? i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarl?l???n? ve ölçüm sonuçlar?n?n zamana kar?? tutarl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Güvenirlik çal??malar?nda tipik olarak Cronbach's Alpha (iç tutarl?l?k katsay?s?) hesaplamalar? yap?lm??t?r.

Geli?tirme makalesi (Karsant?k & Çetin, 2020) güvenirlik çal??malar?n?n yap?ld???n? do?rulamaktad?r. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir, bu da ölçe?in tekrarlanabilir ve güvenilir sonuçlar üretti?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i'nin yap?sal boyutlar?n? belirlemek amac?yla faktör analizi tekniklerinden faydalan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda s?kl?kla kullan?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n hangi maddelerle ili?kili oldu?unu ortaya koymak için kullan?lm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, yüksekö?retim kültürünün birden fazla alt boyutta ele al?nmas? gerekti?ini desteklemi? ve ölçe?in nihai yap?s?n?n teorik çerçeveye uygun oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in psikometrik özelliklerinin güçlü oldu?unu teyit eden en önemli ad?mlardan biridir.

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmemi? olsa da, psikometrik ölçek geli?tirme standartlar?na uygun olarak Likert tipi bir derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim kurumlar?nda çal??an akademik ve idari personel.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim çal??anlar?).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde görev yapan personel örneklemi üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n üniversite kültürüne ili?kin alg?lar?n? raporlamalar?n? gerektiren öz bildirim (self-report) yöntemiyle gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Üniversite Kültürü, Örgütsel Alg?, Kurumsal Geli?im, E?itim Yönetimi, Akademik Personel, ?dari Personel, **Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?smail Karsant?k

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: ismailkarsantik@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar (?smail Karsant?k) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, akademik bir dergide aç?k eri?imli olarak yay?nlanm??t?r, ancak ticari veya geni? çapl? uygulamalar için yazar onay? gerekebilir.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF döküman? buradad?r: yuksekogretim-kulturu-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Karsant?k, ?., ve Çeti?n, M. (2020). Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi,* (54), 258-281. doi: 10.21764/ maeuefd.607973.

Yüksekö?retim Kültürü Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans gösterilen akademik makaleye (Karsant?k & Çetin, 2020) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM